

Stinus (RV):

Det er meget passende, at dette forslag, som det radikale venstre altså er medfor-slagsstiller til, kommer til debat netop nu, mindre end 2 uger før den konference om sanktioner mod Sydafrika, som FN i samarbejde med OAU har indkaldt til i Paris. Det var anbefalinger fra en tilsvarende konference i 1977, som i november 1977 fik FNs sikkerhedsråd til at gøre den hidtil frivillige våbenembargo mod Sydafrika obligatorisk for alle medlemslande. Denne våbenembargo har – som vi desværre ved alt for godt her i landet – ikke været overholdt effektivt, og et af den forestående conferences mål vil være at overveje, hvordan man kan sikre, at embargoen overholdes effektivt.

Desuden skal konferencen beskæftige sig med spørgsmålet om yderligere sanktioner mod Sydafrika – det Sydafrika, der fastholder sin apartheidpolitik og forsat nægter at give Namibia selvstændighed.

En af de sanktioner, der skal drøftes, er en olieembargo. Som der er gjort opmærksom på i bemærkningerne til forslaget, har FNs generalforsamling flere gange med stort flertal vedtaget en olieembargo. Sammen med de øvrige nordiske lande har Danmark stemt for den. Den vedtagne resolution, som Danmark altså har stemt for i FN, indeholder også forbud mod transport af olie og olieprodukter til Sydafrika.

Det radikale venstre er meget vel klar over, at vedtagelser af FNs generalforsamling ikke er bindende, som udenrigsministeren også gjorde opmærksom på, men vi finder, at vedtagelsen i hvert fald bør være moralsk bindende for de lande, som stemmer for en sådan resolution. Dette er baggrunden for, at det radikale venstre er medfor-slagsstiller til forslaget. Vi finder, at der bør være overensstemmelse mellem Danmarks stemmeafgivning i FN og faktiske handlen inden for eget område.

Hvis regeringen ikke er parat til at leve op til sin egen stemmeafgivning på dette område, vil det radikale venstre foreslå, at Danmark på kommende FN-generalforsamlinger stemmer imod resolutioner, som ikke alene opfordrer sikkerhedsrådet til at vedtage en bindende olieembargo mod Sydafrika, men også – og det er det vigtige i denne debat – opfordrer medlemsstaterne til gennem deres

nationale lovgivning at forbyde transport og leverancer af olie til Sydafrika. Resolutionen er ikke alene en opfordring til sikkerhedsrådet, det er også en opfordring til medlemsstaterne. Danmark har stemt for en opfordring til sig selv. Det er faktisk ordlyden taget fra udenrigsministeriets egen beretning fra FNs 35. generalforsamling.

Jeg gentager: det er hyklerisk af Danmark at stemme for en sådan vedtagelse, hvis man ikke selv er parat til at leve op til det, man har stemt for.

Jeg skal i øvrigt henvise til bemærkningernes oplysninger vedrørende Danmarks lidet flatterende rolle med hensyn til en dæmpende indflydelse på hollandske ønsker om at sætte sig i spidsen for en olieembargo.

Der er næppe tvivl om, at en olieembargo vil være det bedste middel til at tvinge Sydafrika til at give Namibia selvstændighed og opgive sin umenneskelige apartheidpolitik.

FNs antiapartheidcenter har netop udgivet en rapport, hvori det påpeges, at Sydafrika ikke selv besidder olieresourcer, og at den sydafrikanske økonomi sandsynligvis vil begynde at bryde sammen i løbet af 2½ år, hvis det internationale samfund kan enes om en effektiv embargo. Dette ophidser hr. Arentoft, men målet er at tvinge Sydafrika til at ændre politik, og derfor er det desværre nødvendigt med hårde midler.

Nogle skal begynde, og våbenembargoen begyndte også på frivillighedens basis. Vi vil opfordre den danske regering til at være foregangsland på dette område og acceptere det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Det påpeges også i den før omtalte FN-rapport, at Sydafrikas nabolande, især Lesotho, vil få alvorlige problemer, hvis en olieembargo gennemføres, men disse vil til en vis grad kunne afhjælpes ved international bistand, og naturligvis må Danmark også være parat til at deltage heri.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Udenrigsministeren sagde i sit indlæg bl. a., at det internationale pres ikke bare må opretholdes, men må øges. Det lød jo meget nydeligt. Jeg synes, jeg har hørt det utallige gange før, hvor vi har diskuteret handling, når det drejer sig om Sydafrika – hvis man ikke bare har diskuteret de pæne ord, som